

gamle System, som dog alligevel skal begraves, skøndt man rigtignok pleier at rose Alt, naar det skal dø. Ved nærmere Undersøgelse komme vi maasse til en anden Erkjendelse, og Udtrykket for denne Tanke skulde det ikke være, at vi lode Forslaget gaa til 2den Behandling og formelt nedsatte et Udvalg? Et dette Udvalg i denne Samling skulde levere os en grundig Undersøgelse af dette Forhold og en Betænkning, kan jeg ikke tænke mig muligt. Vi ere allerede 2 Maanedere over den Tid, da vi skulde have været hjemme. Hvem har Lust og Mod og Kraft til at arbejde i et saadant Udvalg. Jeg tror, at, hvis man gaar den Vej, jeg har nævnt, er det kun et Udtryk for, at Folkethinget ikke med Uvillie har set paa, at denne Sag er bragt paa Dagsordenen for at blive undersøgt baade til den ene og den anden Side, baade af Befolkningen, af Regjeringen og af Rigsdagen, for at den, hvis den modnes under en saadan Undersøgelse, kan, naar Tiden kommer, blive gennemført.

Solstein: Jeg maa tiltaa, at efter den Anbefaling for at nedsette Udvalg, som kom fra det ærede Medlem, forekommer det mig næsten, at der er en Fristelse til ikke at synes om Udvalg. Det ærede Medlem faae i Udvalg og Overgang til 2den Behandling for sig et Haab om, at denne Sag maatte komme igjen Nar for Nar (Berg: Det behøves ikke). Ja, saa næste Nar og næste Nar igjen naturligt. Det er netop det, jeg nødig vil have. Jeg tror, at den næste Nar vil være fuldt ligesaa uforberedt som nu. Ved at komme igjen næste Nar vil man ikke opnaa Andet end at sætte Rigsdagen i unyttigt Arbejde og Befolkningen i vedvarende Magt for at faae et System, som det ikke ønsker. Det er jeg for mit Vedkommende saa temmelig paa det Nene med, at nu bør Sagen standses; men deraf følger ikke, at den skal standses paa den Maade, som en Del af Sagens Modstandere have anset for rigtig. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) kom med et Slags Argument derfor, maasse ikke med sin Villie. Jeg skal tillade mig at fremdrage det. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at for nogle Nar tilbage havde denne Sag været for i Finantsudvalget, og han havde som Ordfører udtalt sig velvillig uden Modsigelse. Regjeringen havde altsaa handlet paa en Maade i Overensstemmelse med hele Finantsudvalget (Berg: Guff paa Ministerens skriftlige og mundtlige Ord). Jeg har ikke ifinde at modsig det. Jeg vil kun sige, at deraf følger ingenlunde, jeg vil ikke sige nogen Forpligtelse for os, men blot Opfordring til at vedtage denne Lov eller behandle den paa en saadan Maade, at den kan komme igjen næste Nar. Det ærede Medlem gaar der meget forvidt i sine Slutninger. Men derimod vil jeg indrømme det ærede Medlem een Ting, og det kan jeg i det Mindste ikke frakende nogen Vægt, at

efter den Maade, hvorpaa Finantsudvalget har stillet sig til de tidligere Regjeringer, vilde det ikke være rigtig, om Folkethinget overfor dette Lovforslag, som det nu er kommet til os og med hele den Karakter, det har, vil træde saa kraft op, som det vilde være at forfaste Lovforslaget ved første Behandling. Med andre Ord, hvad der tidligere er foregaaet mellem tidligere Finantsudvalg og Regjeringen, paalægges ikke Folkethinget nogensomhelst Forpligtelse til at gaa længere ind paa Sagens reelle Behandling, end det selv vil; men jeg kan ikke se rettere, end at der virkelig paahviler os en Slags Forpligtelse til med en vis rolig Overlegenhed og paa grundig Maade at afgjøre, hvorvidt vi ville gaa videre med denne Sags Behandling. Afbrudelse af S. A. Hansen). Ja, jeg veed nok, at det ærede Medlem mener, at den grundigste Maade at behandle Sagen paa, er, at slaa Sagen ihjel, saa at den ikke kommer til anden Behandling; men det er ikke nogen grundig Behandling, ikke blot ikke i Form, men heller ikke i Realiteten, thi en Lov, der paa den Maade er blevet jaget igennem Thinget og strax expederet paa den Maade, det ærede Medlem ønsker det, kan man være rolig for kommer igjen næste Nar. Jeg finder, at Befolkningen, navnlig efter hvad der er foregaaet før i denne Sag, har Krav paa, at Loven virkelig virkelig behandles, at den bliver gjort til Gjenstand for alvorlig Overveelse i et Udvalg, for at der fra dette Udvalg kan komme til at foreligge en alvorlig Erklæring om, hvorvidt man finder Dieblisset skiftet til at fremme Sagen videre, saa at Befolkningen, hvis Resultatet bliver, at man ikke finder Dieblisset skiftet, kan faae Sikkerhed for, at den ikke fremdeles skal holdes i Angst for en saadan Lov, men nu skal have Fred. Det forekommer mig klart. Det, jeg har bebrejdet Regjeringen, er ikke, at den er fremkommet med Forslaget, men at den er fremkommen med det uden Forberedelse for Befolkningens Vedkommende; thi det er ikke nogen Forberedelse, at Regjeringen har talt med Finantsudvalgets Ordfører, og at denne har udtalt sig velvillig om Sagen, og at Finantsudvalgets Medlemmer ikke have hørt, hvad Regjeringen og Finantsudvalgets Ordfører have talt om. Ligeoverfor Befolkningen derimod maa neppe den Forberedelse til, som det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgfreds (Krusse) har gjort opmærksom paa, nemlig en Forberedelse gennem Skolen, og saa længe denne Forberedelse ikke er stiftet tilveie, har Befolkningen Krav paa, at vi nu behandle Sagen saaledes, at den faaer Bished om at have Fred i Fremtiden. — Det ærede Medlems øvrige Bemærkninger forekom mig ogsaa at være af den Natur, at de snarest maa raade til at sørge for, at Loven ikke komme igjen adaa. At gaa en af de to Veie, der ere foreslaede af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds og det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valg-